

การศึกษาพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตาและการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิต
อย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ตามการรับรู้ของบุคลากรที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมงานอภิบาล
กรณีศึกษาโรงพยาบาลเซนต์เมรี่

รุ่งรัตน์ อัครปรีดี^{1*} ดวงเดือน ศาสตรภัท²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Reserecrch) โดยมีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาการรับรู้พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรัก เมตตาของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ 2. ศึกษาการรับรู้การมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ 3. เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรัก เมตตาของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ หลังผ่านการอบรมงานอภิบาลและไม่เคยผ่านการอบรม 4. เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้การมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ หลังผ่านการอบรมงานอภิบาลและไม่เคยผ่านการอบรม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น บุคลากรในตำแหน่งพยาบาล และผู้ช่วยพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ปี 2547 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test แบบ Independent

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยความรักเมตตา และมีจิตวิญญาณ ในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ตามการรับรู้ของบุคลากร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ที่มีการอบรมงานอภิบาลต่างกัน มีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขตามการรับรู้ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเสียสละแตกต่างกัน โดยบุคลากรที่ผ่านการอบรมมีคะแนนสูงกว่าบุคลากรที่ไม่ผ่านการอบรม

คำสำคัญ : พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา,การดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข,การอบรมงานอภิบาล

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

² รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำหลักสูตรจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: Rungrat_EAD@hotmail.com

STUDY ON THE BEHAVIOR OF PATIENT CARE WITH COMPASSION AND LOVE
AND THE SPIRIT OF CREATIVE AND HAPPY LIVING ACCORDING TO THE PERCEPTION
OF TRAINED AND NON-TRAINED PERSONNEL IN CLINICAL PASTORAL EDUCATION, A CASE
STUDY AT SAINT'S MARY HOSPITAL

Rungrat Aukkarapridie^{1*} Duangduen Satraphat²

Abstract

This is a quantitative research which was objected to explore 1) the behavior of patient care with compassion and love of St. Mary Hospital personnel, 2) to study the perception of spiritual of the personnel's creative and happy living at St. Mary Hospital, 3) to compare the perception of St. Mary Hospital experienced or inexperienced personnel in clinical pastoral care training on the behavior of patient care with compassion and love, and 4) to compare the perception of St. Mary experienced or inexperienced personnel in clinical pastoral care training on a spiritual life of creative and happy living. 144 samples in this study were nurses and nurse assistants working in the inpatient and outpatient department in 2004. The tools used for data collection was a questionnaire with the reliability 0.83 The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, and Independent t-test. The study results showed that the level of the perceived behavior on patient care with compassion and love and creative and happy living of the personnel was high, either in individual aspect or in the overall. St. Mary's Hospital personnel who were differently trained did not differ in terms of perceiving the spirit of living creatively and happily in the overall with insignificant differences at 0.05 statistic significance. When considering each aspect of self-sacrifice, the trained personnel showed higher scores than the non-trained personnel.

Keywords : Behavior of Patient Care with Compassion and Love, Creative and Happy Living, Clinical Pastoral Education

¹ Master of Arts Program Applied Psychology St. Louis College Bangkok

²Associate Professor Dr. Regular psychology course St. Louis College

* Corresponding author, e-mail : Rungrat_EAD@hotmail.com

บทนำ

โรงพยาบาลเซนต์แมรีมีนโยบายพัฒนาบุคลากร โดยการพัฒนาทักษะงานอภิบาลโดยจัดอบรมบุคลากรให้มีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข มีภาวะสมดุลในการดำเนินชีวิต นั้นหมายถึงการมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตใจ นำไปสู่การสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อมวลมนุษย์ตลอดจนมีพฤติกรรม การดูแลผู้ป่วยด้วยรัก เมตตา ดังนั้นเพื่อให้โรงพยาบาลดำเนินงานสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด จึงศึกษาผลของการอบรมงานอภิบาลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมในการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา และการมีจิต วิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์แมรี บุคลากรที่ผ่านการ อบรมงานอภิบาลดังกล่าวกับบุคลากรที่ไม่ผ่านการอบรมจะมีการรับรู้พฤติกรรมในการดูแลผู้ป่วยด้วยรัก เมตตา และการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะได้นำไปสู่การ ประกันคุณภาพของการให้บริการ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้พฤติกรรมในการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตาของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์แมรี
2. เพื่อศึกษาการรับรู้การมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขบุคลากร โรงพยาบาลเซนต์แมรี
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้พฤติกรรมในการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตาของบุคลากร โรงพยาบาลเซนต์แมรี ที่ผ่านการอบรมงานอภิบาลและไม่เคยผ่านการอบรม
4. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้การมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์แมรี ที่ผ่านการอบรมงานอภิบาลและไม่เคยผ่านการอบรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือบุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล แผนกผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของโรงพยาบาลเซนต์แมรี จำนวน 230 คน (มิถุนายน 2557)

กลุ่มตัวอย่าง

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล แผนกผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน โรงพยาบาลเซนต์แมรี การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) กำหนดขนาด ตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างด้วยความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 % โดยใช้สูตรการคำนวณ สำหรับขนาดตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie ,Robert V.& Morgan,Daryll W., 1970:608)ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144คน

เลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำแหน่งโดยใช้วิธีกำหนดโควตาตามสัดส่วนของประชากรใช้วิธีการสุ่ม ง่าย.

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลากร โรงพยาบาลเซนต์แมรีจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้พฤติกรรมในการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตาของบุคลากรโรงพยาบาล เซนต์แมรีจังหวัดนครราชสีมา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้จิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มเป้าหมายบุคลากรที่ได้รับการอบรมงานอภิบาลในโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อดูความเข้าใจในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ Item total correlation ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ด้านพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรัก เมตตา ความเชื่อมั่น .969

ด้านจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ความเชื่อมั่น.935 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .825

ในการวิเคราะห์เครื่องมือผู้วิจัยใช้สถิติค่า Correlation กับ α Coefficient ของ Cronbach

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test แบบ Independent

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาเรื่อง การรับรู้พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา และการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ของบุคลากรที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมงานอภิบาล กรณีศึกษาโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมงานอภิบาล จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 67.36 และเคยผ่านการอบรมงานอภิบาล 1-3 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 32.64 เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งงาน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรม จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 84.29 และเคยผ่านการอบรมงานอภิบาล 1-3 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.71

ส่วนผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล ส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมงานอภิบาล จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 51.35 และเคยผ่านการอบรม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 48.65

2. การวิเคราะห์การรับรู้พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา ของบุคลากร โรงพยาบาลเซนต์เมรี่

ผลการวิเคราะห์การรับรู้พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา ของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ในภาพรวมและปัจจัย 10 ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์การรับรู้การมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ในภาพรวมและปัจจัยทั้ง 3 ด้าน สรุปผลส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

บุคลากรของโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ ทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล ส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมงานอภิบาล ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล มีจำนวนผู้ผ่านการอบรมงานอภิบาลมากกว่าการรับรู้พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา ตามการรับรู้ของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรม ทั้งตำแหน่งพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล มีการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน และไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการรับรู้การมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ของบุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลเซนต์เมรี่ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรม ทั้งตำแหน่งพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล มีการรับรู้เกี่ยวกับการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านแรงบันดาลใจ ด้านความเสียสละ และด้านความฉลาดทางอารมณ์ และไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

สรุปจากการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมงานอภิบาลมีผลการรับรู้ด้านพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา และการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข อยู่ในระดับมากและไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่ทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน อาจแสดงให้เห็นว่าการทำงานปกติของบุคลากรที่ไม่ได้เข้ารับการอบรมงานอภิบาลมีคุณภาพดีอยู่แล้วเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มที่เข้ารับการอบรมจึงไม่พบว่าต่างกัน ประกอบกับพบว่าค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านมีค่าสูงจึงอาจกล่าวได้ว่าทั้ง 2 กลุ่มมีพฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตาและการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขที่ดีทั้ง 2 กลุ่มซึ่งอาจเกิดจาก

1. โรงพยาบาลเซนต์เมรี่ ได้มีการจัดอบรมในด้านองค์ความรู้และจริยธรรมต่างๆให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การทำงานปกติของบุคลากรที่อยู่แล้วเมื่อนำผลการวิจัยของบุคลากรที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมงานอภิบาล มาเปรียบเทียบจึงไม่พบความแตกต่าง

2. โรงพยาบาลเซนต์เมรี่ มีการปลูกฝังปรัชญาของโรงพยาบาล “บริการเปี่ยมด้วยเมตตา รักษาเปี่ยมด้วยประสิทธิภาพ” และ “เรารักท่าน” ให้กับบุคลากร มาอย่างต่อเนื่องตลอดอายุการจัดตั้งของโรงพยาบาล

3. โรงพยาบาลเซนต์เมรี่ เป็นโรงพยาบาลศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก บริหารโดยคณะนักบวชชาย หญิงที่มีจิตตารมณ์ ในเรื่องความรักต่อเพื่อนมนุษย์

4. กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการอบรม 1 ถึง 3 ปี อาจมีผลทำให้ไม่เกิดความแตกต่างเพราะผ่านการอบรมมาเป็นระยะเวลานานและสาเหตุที่ต้องใช้ระยะเวลา 1 ถึง 3 ปี เนื่องจากบุคลากรตำแหน่งพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่ผ่านการอบรมงานอภิบาลมีจำนวนน้อยในแต่ละปี

ผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ รุ่งนภา ชื่นแจ่ม (2543) ที่ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกอย่างเหมาะสมและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ทำงานปกติ พบว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาลมีการแสดงออกอย่างเหมาะสมมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรม

แสดงออกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ . 01 ที่ผลเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาของ รุ่งนภา ชั้นแจ่ม เป็นการเปรียบเทียบในขณะที่ทำการทดลองไม่ได้ทิ้งระยะเวลานานเท่างานวิจัยฉบับนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

โรงพยาบาลเซนต์เมรี่ได้มีการจัดฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้เกิดการ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ ในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่องคืออยู่แล้ว อย่างไรก็ตามการอบรมงานอภิบาลที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมมี พฤติกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตาและจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขมากกว่า ผู้ที่ไม่ผ่านการอบรม แต่ก็พบว่าประสิทธิภาพของการอบรมงานอภิบาลไม่ได้มีมากพอที่จะทำให้ผลการวิจัยใน ภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่ควรทำคือนำโครงการอบรมงานอภิบาลมาพิจารณาอีกครั้งว่ามีจุดอ่อนหรือ ข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง ที่ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างของผู้ผ่านและไม่ผ่านการอบรมงานอภิบาลอย่างมีนัยสำคัญได้

จากผลการทดสอบสมมติฐานรายด้านของการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา ด้านการยอมรับการ แสดงออกถึงความรู้สึกถึงความรู้สึกทางบวกและทางลบ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งทาง โรงพยาบาลควรนำผลมาพิจารณาเพื่อหาโอกาสพัฒนาต่อไปเนื่องจากการแสดงออกถึงความรู้สึกทางบวกและ ทางลบมีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้รับบริการโดยตรงและเป็นเรื่องที่อ่อนไหวต่อคุณภาพบริการและชื่อเสียง โรงพยาบาล และจากผลการทดสอบสมมติฐานรายด้านการมีจิตวิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และ มีความสุข ด้านความเสียสละ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งทางโรงพยาบาลอาจนำไปใช้เป็น แนวทางในการวางแผนการอบรมเพื่อปลูกฝังบุคลากรด้านความเสียสละต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการดูแลผู้ป่วยด้วยรักเมตตา และการมีจิต วิญญาณในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ของบุคลากรที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมงานอภิบาล ซึ่งผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาจากผู้รับบริการทั้งผู้ป่วยและญาติเพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบก่อนและหลังการอบรมงานอภิบาลในประชากรกลุ่ม ตัวอย่าง เดียวกัน
3. ควรจัดเก็บข้อมูลในประชากรกลุ่มตัวอย่างหลังการอบรมงานอภิบาลทันทีและมีประเมินเป็น ระยะเวลาเพื่อประเมินผลประสิทธิภาพการอบรม
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพยาบาลกับผู้ช่วยพยาบาล โดยคำนึงถึงอายุการปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความช่วยเหลือคอยกระตุ้นเตือน ติดตาม ให้อกำลังใจ จนการดำเนินงานสำเร็จไปด้วยดี ขอขอบพระคุณ รศ.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ที่ช่วยแนะนำในการ วิเคราะห์ การจัดกิจกรรมการอบรมงานอภิบาลตามแนวคิดหรือทฤษฎีต่างๆ และอาจารย์ท่านอื่นๆ ที่ได้ให้ ความรู้ คำปรึกษา ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับ นี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ บาทหลวง ประยูร นามวงศ์ ประธานกรรมการบริหารโรงพยาบาลเซนต์แมรี เซอร์ อาเดลา พิศุทธิ์สินธพ รองประธานกรรมการบริหารโรงพยาบาลเซนต์แมรี ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารและผู้ร่วมงานในโรงพยาบาลเซนต์แมรีที่ช่วยสนับสนุนและให้กำลังใจ มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยให้กำลังใจเสมอมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้หากว่าเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในการพัฒนาบุคลากรแก่องค์กรหรือผู้ที่สนใจศึกษา ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีทั้งหมดเพื่อตอบแทน บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

แผนยุทธศาสตร์โรงพยาบาลเซนต์แมรี .(2556). โครงการตามแผนปฏิบัติการโรงพยาบาลเซนต์แมรีจังหวัด นครราชสีมา ประจำปี 2556. นครราชสีมา : โรงพยาบาลเซนต์แมรี.
รุ่งนภา ชั้นแจ่ม. (2543). ผลการฝึกปฏิบัติการแสดงออกอย่างเหมาะสมต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในทีมสุขภาพของพยาบาล. กรุงเทพมหานคร. ฐานข้อมูล วิทยานิพนธ์ไทย.